

آییننامه اجرایی ماده (۲۹) قانون هوای پاک

هیأت وزیران در جلسه ۲۱/۶/۱۳۹۷ به پیشنهاد شماره ۱۴۳۶۹۳ ۱/۱۱/۱۳۹۶ سازمان حفاظت محیط‌زیست و به استناد تبصره (۲) ماده (۲۹) قانون هوای پاک . مصوب ۱۳۹۶ ، آییننامه اجرایی ماده یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱۵.

در این آییننامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند: الف . قانون: قانون هوای پاک . مصوب ۱۳۹۶ . ب . سازمان: سازمان حفاظت محیط زیست پ . آلودگی صوتی: پخش و انتشار هرگونه صدا و ارتعاش بیش از حد مجاز. ت . منابع و کانونهای آلودگی صوتی: انواع منابع ثابت و متحرک مولد صدا و ارتعاش بیش از حد مجاز. ث . عامل آلودگی صوتی: هر شخص حقیقی یا حقوقی که اداره یا تصدی منابع و کانونهای آلودگی صوتی را بر عهده داشته باشد.

ماده ۲۵.

هرگونه اقدامی که موجبات آلودگی صوتی را فراهم نماید ممنوع است. حدود مجاز آلودگی صوتی به شرح پیوست که تأیید شده به مهر دفتر هیئت دولت است، تعیین می‌شود.

ماده ۳۵.

سازمان موظف است ضمن شناسایی منابع و کانونهای آلودگی صوتی میزان آلودگی آنها را بر اساس حدود مجاز تعیین و مراتب را به همراه مهلت

رفع آلودگی مذکور به عامل آلودگی صوتی ابلاغ نماید. مهلت یادشده و روش سنجش میزان آلودگی بر اساس دستورالعمل ابلاغی سازمان تعیین می‌شود و عامل آلودگی موظف است نسبت به رفع آلودگی صوتی مربوط در مهلت مقرر اقدام نماید.

ماده ۴۵.

سازمان موظف است در صورت عدم رفع آلودگی صوتی در پایان مهلت تعیین شده نسبت به انجام اقدامات موضوع قانون در مورد مختلف یا متخلفان اقدام نماید.

ماده ۵۵.

سازمان مجاز است در اجرای وظایف قانونی خود و رعایت مفاد قانون و این آییننامه هر زمانی که لازم بداند نسبت به بازرسی منابع آلوده کننده اقدام نماید.

تبصره .

با عامل آلودگی صوتی و یا هر شخص دیگری که بطور مستقیم یا غیرمستقیم از انجام بازرسی و یا پایش میزان آلودگی صوتی جلوگیری و یا از ارایه آمار و اطلاعات مورد نیاز سازمان خودداری نماید طبق ماده (۶) قانون رفتار خواهد شد.

ماده ۶۵.

مراکز معاينه فني وسائل نقلیه موتوري موضوع ماده (۶) قانون موظفند انواع وسائل نقلیه موتوري مورد بازدید را از جهت رعایت حدود مجاز آلودگی صوتی نیز تحت آزمایش و معاينه قرار دهند.

ماده ۷۵.

نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران موظف است در مورد وسایل نقلیه موتوری فاقد گواهی معاینه فنی مطابق ماده (۶) قانون اقدام نماید.

ماده ۸۵.

وزارت راه و شهرسازی موظف است مستندات موردنیاز مربوط به رعایت حدود مجاز استاندارد آلودگی صوتی مربوط به حمل و نقل عمومی، هواپی، ریلی و دریایی را در اختیار سازمان قرار دهد.

ماده ۹۵.

وزارت راه و شهرسازی موظف است در اجرای ماده (۳۳) قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان . مصوب ۱۳۷۴. ، ظرف یک سال از تاریخ لازمالاجرا شدن این تصویب‌نامه، دستورالعمل کنترل و کاهش آلودگی صدا ناشی از فعالیتهای ساختمانی و سایر ساختو سازها در محدوده شهرها و روستاهای را با لحاظ محدودیت‌های نوعی، کمی و زمانی تدوین و در قالب مقررات ملی ساختمان ابلاغ نماید.

ماده ۱۰۵.

وزارت کشور (سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور) موظف است نسبت به تکمیل طرح جامع مدیریت کاهش آلودگی صوتی در کلانشهرها ظرف شش ماه از تاریخ لازمالاجرا شدن این تصویب‌نامه اقدام و پس از تایید سازمان ابلاغ نماید.

ماده ۱۱۵.

سازمان موظف است با همکاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، شهرباریها و سایر دستگاههای مربوط ظرف شش ماه از تاریخ لازمالاجرا شدن این تصویب‌نامه نسبت به تکمیل و راهاندازی شبکه ملی پایش و اطلاع‌رسانی آلودگی صوتی با اولویت کلانشهرها اقدام نماید.

ماده ۱۲۵.

اعتبارات لازم برای اجرای تکالیف مقرر در این آیین‌نامه در چهارچوب لوایح بودجه سنواتی دستگاههای ذیربطر منظور و پس از تصویب در چهارچوب مقررات مربوط هزینه می‌شود.

[امضاء]

معاون اول رئیس‌جمهور . اسحاق جهانگیری

حدود مجاز آلودگی صوتی

۱. موتورسیکلت:

حدود مجاز آلودگی صوتی

حد مجاز صدا بر حسب دسی بل	ظرفیت سیلندر موتورسیکلت(CC)
---------------------------	-----------------------------

۷۵	۸۰
۷۷	۸۰ ۱۷۵
۸۰	۱۷۵

تبصره: روش انجام آزمون بر مبنای استاندارد شماره ۱۰۲۸۲ سازمان ملی استاندارد ایران با عنوان «موتور گازی و موتورسیکلت . سطح صدا» خواهد بود.

۲. خودرو:

حد مجاز ارائه شده سطح صوت خودروها در ایران				عنوان استاندارد
آزمون صدای وسیله هشدار دهنده خودرو (نصب بر روی خودرو)	آزمون صدای اگزوز	آزمون صدای عبوری		
		N ₁	M ₁	
۸۷-۱۱۲ dB (A)	۸۶ dB (A)	۸۸ dB (A) [*]	۸۵ dB (A) [*]	استاندارد ایران

dB(A) تراز سطح صوت مقیاس وزنی A ? روش انجام آزمونها: روش انجام آزمونها بر مبنای استانداردهای کشورهایی عضو اتحادیه اروپا میباشد. خودرویی کلاس M1: خودروهایی که به منظور حمل مسافر میباشند و دربرگیرنده بیشتر از ۹ صندلی با احتساب صندلی راننده نباشند. خودرویی کلاس N1: خودروهایی که برای مقاصد حمل و کالا میباشند (با مکانیزم جرم مجاز کمتر از ۲ تن) ؟ آزمون صدای عبوری: براساس استاندارد EEC/70/157 اتحادیه اروپا، این آزمون باید در یک محیط خشک که سطح صوت پس زمینه آن 10 dB(A) از سطح صدای تولیدی توسط خودرو کمتر میباشد و در شرایط جوی مناسب (بدون وزش باد)، انجام گیرد. دو میکروفون در طرف خودرو و به فاصله $5/7$ متر، از خط مرکز خودرو، در ارتفاع $2/1$ متر، به موازات سطح افق و عمود بر راستای خودرو قرار داده میشود. خودرو از فاصله 10 متری امتداد میکروفونها با کمینه دو سرعت: $1.$ سرعت 50 Km/h ، $2.$ سرعت معادل سه چهارم سرعت اسمی موتور (در دنده 2 یا 3 یا درایو) به میکروفونها نزدیک میشود و در زمان طی مسافت 20 متر، سطح صوت ماشینی (مکانیزم) منتشره از آن اندازهگیری میگردد. آزمون صدای اگزو: براساس استاندارد EEC/70/157 اتحادیه اروپا، این آزمون باید در یک محیط خشک که سطح صوت پس زمینه آن حداقل 10 dB(A) از سطح صدای تولیدی توسط خودرو کمتر میباشد و در شرایط جوی مناسب (بدون وزش باد)، انجام گیرد. یک میکروفون با زاویه 45 درجه نسبت به مجرای خروجی اگزو و در بیشینه دو ارتفاع: $1.$ ارتفاع مجرای خروجی اگزو $2/0$ متر و $2.$ ارتفاع $5/0$ متر، از دهانه خروجی اگزو قرار داده میشود و سطح صوت ماکزیمم مقدار بدست آمده از سه اندازه گیری پیاپی با اختلافی در محدود 20 dB(A) اتحادیه اروپا، این آزمون باید در یک محیط خشک که سطح صوت پس زمینه آن حداقل 10 dB(A) از سطح صدای تولیدی توسط بوق خودرو کمتر میباشد و در شرایط جوی مناسب (سرعت وزش باد کمتر از 18 Km/h ، میباشد) انجام گیرد. میکروفونها به فاصله 7 متر از لبه جلویی خودرو، به موازات سطح افق، در امتداد راستای طولی خودرو، به سمت منبع تولید صوت قرار داده میشود. ارتفاع میکروفونها از $5/0$ تا $1/5$ متر (نسبت به سطح زمین) متغیر بوده و ماکزیمم سطح صوت بدست آمده از آنها طی یکبار اندازهگیری صدای بوق (موتور خاموش است)، بعنوان نتیجه گزارش ارائه میگردد.

۳. حدود مجاز آلودگی صوتی در پهنه‌های مختلف:

ردیف	نوع منطقه	تراز متوسط روز	تراز متوسط شب

L_P شب dB(A) (۱۰ شب تا ۷ صبح)	L_P روز dB(A) (۷ صبح تا ۱۰ شب)		
۴۵	۵۵	پهنه مسکونی	۱
۵۰	۶۰	پهنه مختلط (تجاری - مسکونی)	۲
۵۵	۶۵	پهنه تجاری - اداری	۳
۶۰	۷۰	پهنه فعالیت (مسکونی - صنعتی)	۴
۶۵	۷۵	پهنه صنعتی	۵

پهنه مسکونی: پهنه‌ای که کاربری غالب آن مسکونی و کارکرد اصلی آن سکونت بوده و کاربری‌های مربوط به فعالیت‌های پشتیبان برای تأمین نیازهای روزمره و اولیه ساکنین محلات را نیز در خود جای داده است. در پهنه سکونت، تأمین آسایش و امنیت ساکنین، مبني انتخاب کاربری‌های مجاز به استقرار در این پهنه است. تنوع در پهنه‌های مسکونی ناشی از وجود تفاوت بارز در تراکم ساختمانی، ابعاد

قطعات مسکونی، تعداد طبقات، تعداد واحد مسکونی در هر هکتار، عرض معابر و ... است. ؟ پنهن مختلط (تجاري . مسکونی): مشتمل بر قسمت هایی از شهر که از رشد خزندۀ فضاهای کار و فعالیت در بافت‌های مسکونی پدید آمده و از استقرار توأم‌ان کارکردهای سکونت و کار و فعالیت شکل گرفته است. ؟ مراکز تجاري . اداري: شامل قسمت هایی از شهر که عمداً دارای کاربری تجاري صرف و یا کاربری‌های مرتبط با آن باشد (مانند بازارها، پاسازها و ...) ؟ پنهن فعالیت (مسکونی . صنعتی) مشتمل بر قسمت هایی از شهر که وجه غالب آن کار و فعالیت، به ویژه کاربری‌های تجاري خدماتی بوده و سکونت در آن منوع، یا محدود و تابع نظم عمومی کار و فعالیت است. این پنهن زیرپنهن‌های اصلی متمایزی را در بر می‌گیرد که در هر یک، غلبه یکی از وجوده تجاري، اداري، خدماتی، صنعتی یا اختلاطی از آن‌ها در مقیاس‌های متفاوت شهری بارز است. ؟ پنهن صنعتی پنهن‌ای دارای کاربری صنعتی که طبق ضوابط محیط زیست استقرار آن‌ها در محیط شهر مجاز نبوده و بر اساس مطالعات زیست محیطی لازم است با فاصله‌ای مناسب بیرون از شهر یا نواحی مسکونی قرار گیرد. کارگاه‌های مزاحم شهری، کاربری‌های کارخانه‌ای، تولیدی و خدمات صنعتی عموماً در این محدوده واقع هستند. ؟ روش و محل اندازه‌گیری آلودگی صوتی به شرح زیر می‌باشد: دستور (فرمول) محاسبه ی تراز متوسط ( ) روز و شب به شرح زیر است: (۱۰) Leq تراز معادل در مدت زمان ده دقیقه اندازه‌گیری است که ۲۴ بار در شبانه‌روز (با فاصله زمانی یک ساعته) اندازه‌گیری می‌شود. محل اندازه گیری ضلعی از فرستنده است که کمترین فاصله را با دریافت‌کننده دارد.